

دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

دانشکده پزشکی

گروه آموزشی چشم پزشکی

طرح درس

برنامه تئوری چشم

با همکاری

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

دفتر توسعه آموزش بالینی

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

دانشکده پزشکی

گروه آموزشی چشم

عنوان برنامه : درس تئوری چشم

طول دوره : ۱۵ روزه

محل برگزاری : بخش چشم – اورژانس – درمانگاه مرکز آموزشی درمانی

تهیه و تنظیم : گروه چشم دانشکده پزشکی سبزوار

تاریخ تهیه : تابستان ۱۳۹۸

اساتید گروه :

دکتر ابراهیم شیرزاده

چگونه به ازدیاد مهارت های آموزش دهندگان کمک کنیم
تا یادگیری را برای آموزش گیرندگان آسانتر نمایند.

تابستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب :

- مقدمه

- هدف کلی

- اهداف اختصاصی در سه حیطه دانش - نگرش - عملکرد (مهارت)

- طرح درس جلسات آموزش تئوری دوره

- منابع و کتب علمی

هدف کلی :

آشنایی با بیماری های شایع چشم و اورژانسهای آن ، چگونگی برخورد با بیماران چشم پزشکی به منظور رسیدن به تشخیص صحیح و آگاهی از روش های پیشگیری و اصول درمانی

مهمترین خاصیت نوشتن هدف این است که آنچه که قبلاً مخفی بوده است، اکنون به منظور بررسی و بهتر شدن آشکار می شود.

جلسه اول :

عنوان درس : آناتومی چشم و اربیت

- هدف کلی : آشنایی با آناتومی چشم و اربیت

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

- ۱-۱ - ویژگی های آناتومیک اجزا مختلف چشم را شرح دهد.
- ۱-۲ - ویژگی های آناتومیک اجزا مختلف اربیت را شرح دهد.
- ۱-۳ - ارتباطات آناتومیک چشم و اربیت را با مغز و جمجمه بیان کند.
- ۱-۴ - شکستگی های شایع در صورت و اطراف اربیت را شرح دهد.
- ۱-۵ - آناتومی خاص عصب بینایی و شریان مرکزی شبکه را توصیف کند.
- ۱-۶ - مسیرهای بینایی از عصب بینایی تاکیاسما تا Cortex بینایی را شرح دهد.

جلسه دوم :

عنوان درس : فیزیولوژی چشم

– هدف کلی : آشنایی با فیزیولوژی چشم

– اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود دانشجو :

۱-۲ - فیزیولوژی اجزا مختلف چشم را شرح دهد.

۲-۲ - فیزیولوژی Barrier ها در چشم را شرح دهد.

۳-۲ - فیزیولوژی تطابق را توضیح دهد.

۴-۲ - فیزیولوژی تشکیل تصویر در چشم را شرح دهد.

۵-۲ - فیزیولوژی و مکانیسم شکست نور را توضیح دهد.

جلسه سوم :

عنوان درس :

تهیه شرح حال و معاینه فیزیکی و علائم و نشانه های بالینی بیماران چشم پزشکی

- هدف کلی :

آشنایی با اصول تهیه شرح حال و معاینه فیزیکی و علائم و نشانه های بالینی بیماران چشم

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۱-۳ - اصول تهیه شرح حال و انجام معاینه فیزیکی سیستمیک بیماران چشم پزشکی را شرح دهد.

۲-۳ - اصول معاینات ۸ گانه چشم پزشکی (V/A , SLE , EOM , PUPEL, EEE , فوتدرسکوپی ، آندومتری ، V/F را شرح دهد).

۳-۳ - انواع علائم و نشانه های بالینی بیماری های چشم پزشکی (شکایات اصلی بیماران چشم پزشکی) را به تفکیک لیست کنند.

۴-۳ - موارد هم پوشانی در شکایات اصلی بیماران چشم پزشکی را شرح دهد.

جلسه چهارم :

عنوان درس : فارکومالوژی داروهای چشم پزشکی

- هدف کلی : آشنایی با فارماکولوژی و روش استفاده از داروهای چشم پزشکی

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۴-۱ - مکانیسم ساخت داروهای چشم پزشکی (قطره و پماد) را بیان کند.

۴-۲ - مکانیسم ورود قطره یا پماد چشم و ایجاد اثر درمانی آنها را شرح دهد.

۴-۳ - نام و دوز قطره های آنتی بیوتیک شایع مورد استفاده در چشم پزشکی را بیان کند.

۴-۴ - نام و دوز پمادهای آنتی بیوتیک شایع مورد استفاده در چشم پزشکی را بیان کند.

۴-۵ - نام و دوز قطره های Cycloplegic را در چشم پزشکی بیان کند.

۴-۶ - تفاوت میزان و مدت اثر داروهای Cycloplegic را شرح دهد.

۴-۷ - قطره های استروئیدی و تفاوت های آنها را در چشم پزشکی بیان کند.

۴-۸ - عوارض داروهای استروئیدی در چشم را شرح دهد.

۴-۹ - قطره ها و پمادهای آنتی ویروس در چشم را شرح دهد.

۴-۱۰ - بی حس کننده ها در چشم و روش های استفاده از آنها را توضیح دهد.

۴-۱۱ - داروهای ضد حساسیت در چشم را توضیح دهد.

جلسه پنجم :

عنوان درس : عیوب انکساری چشم و نحوه برخورد با انواع آن

هدف کلی : آشنایی با عیوب انکساری چشم و نحوه برخورد با انواع آن

– اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود دانشجو :

۱-۵ – اصول تشکیل تصویر و شکست نور را شرح دهد.

۲-۵ – عیوب انکساری را بر مبنای انکسار چشم و آناتومی آن تعریف نماید.

۳-۵ – مکانیسم نزدیک بینی را شرح دهد.

۴-۵ – مکانیسم درون بینی را شرح دهد.

۵-۵ – آستیگماتیسم و انواع آن را تعریف نماید.

۶-۵ – روشهای درمان عیوب انکساری را شرح دهد.

۷-۵ – اصول درمان با عینک را شرح دهد.

۸-۵ – انواع لنزهای تماسی کاربرد آنها را توضیح دهد.

۹-۵ – روش های لیزری و RK در درمان عیوب انکساری را شرح دهد.

۱۰-۵ – شرایط بیمار مناسب جراحی های انکساری را نام ببرد.

جلسه ششم :

عنوان درس : بیماری های شایع ملتحمه

- هدف کلی : آشنایی با بیماری های شایع ملتحمه و روش برخورد با آن

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۱-۶ - ساختمان ملتحمه را توضیح دهد.

۲-۶ - بیماری های آلرژیک ملتحمه را شرح دهد.

۳-۶ - بیماری های ویروسی ملتحمه را شرح دهد.

۴-۶ - Dry eye را تعریف و روش درمان آنرا بیان کند.

۵-۶ - بیماری های (باکتریال) عفونی ملتحمه را شرح دهد.

۶-۶ - ملتحمه و بیماری های سیستم ایمنی را توضیح دهد.

۷-۶ - غدد مترشحه بخش پایه و رفلکسی اشک را توضیح دهد.

جلسه هفتم :

عنوان درس : کاتاراکت

- هدف کلی : آشنایی با کاتاراکت (آب مروارید) و روش برخورد با آن

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۷-۱ - کاتاراکت را تعریف کند .

۷-۲ - تغذیه و متابولیسم نرمال عدسی چشم را شرح دهد.

۷-۳ - انواع کاتاراکت بر مبنای محل کدورت و علل آن را لیست نماید.

۷-۴ - علل Systemic ایجاد کننده کاتاراکت را توضیح دهد.

۷-۵ - نقش تروما در ایجاد کاتاراکت را شرح دهد.

۷-۶ - اندیکاسیون موارد درمان کاتاراکت در سنین مختلف را شرح دهد.

۷-۸ - روشهای جراحی کاتاراکت را توضیح دهد.

۷-۹ - عوارض جراحی های کاتاراکت را شرح دهد.

جلسه هشتم :

عنوان درس : گلوکوم

- هدف کلی : آشنایی با گلوکوم و روش برخورد با آن

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۸-۱ - مکانیسم تولید و خروج مایع زلالیه از چشم را شرح دهد.

۸-۲ - روش اندازه گیری وسایل اندازه گیری فشارچشم را شرح دهد.

۸-۳ - گلوکوم را تعریف کند.

۸-۴ - گلوکوم را توضیح دهد.

۸-۵ - علائم گلوکوم زاویه بسته را شرح دهد.

۸-۶ - Cup سرعصب بینایی را توضیح دهد.

۸-۷ - علائم گلوکوم زاویه باز را شرح دهد.

۸-۸ - کاربرد میدان بینایی در تشخیص و پیگیری گلوکوم را توضیح دهد.

۸-۹ - درمان گلوکوم زاویه بسته را شرح دهد.

۸-۱۰ - درمان گلوکوم زاویه باز را شرح دهد.

جلسه نهم :

عنوان درس : چشم و بیماری های Systemic

- هدف کلی : آشنایی با چشم و بیماری های Systemic و روش برخورد با آن

- اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۹-۱ - آناتومی چشم و قابلیت دیده شدن عروق شبکه بطور مستقیم را شرح دهد.

۹-۲ - دیابت و علائم آن در چشم را شرح دهد.

۹-۳ - ویلسون و علائم آن در چشم را شرح دهد.

۹-۴ - بیماری های روماتیسمی و خودایمنی و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

۹-۵ - مولتیپل اسکلروز و علائم آن در چشم را شرح دهد.

۹-۶ - بیماری های متابولیک و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

۹-۷ - Torch dis و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

۹-۸ - بیماری های تیروئید و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

۹-۹ - بیماری فشارخون و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

۹-۱۰ - بیماری های عفونی و انگلی نظیر toxocara و علائم آنها در چشم را شرح دهد.

جلسه دهم :

عنوان درس : اورژانسهای چشم

– هدف کلی : آشنایی با اورژانسهای چشم و روش برخورد با آن

– اهداف اختصاصی : در پایان درس انتظار می رود که دانشجو :

۱-۱۰ - تعریف اورژانس و توضیح مدیریت بیمار اورژانسی بر مبنای شکل بیمار و ترتیب مشورت با متخصصین مختلف را شرح دهد.

۲-۱۰ - تعریف اورژانس واقعی چشم و بیان موارد آنها را شرح دهد.

۳-۱۰ - علل و علائم و روش درمان CRAO را شرح دهد.

۴-۱۰ - علل ، علائم و روش درمان سوختگی های چشم را شرح دهد.

۵-۱۰ - علائم و روش درمان گلوکوم زاویه بسته را شرح دهد.

۶-۱۰ - علائم و روش درمان پارگی های Partial thickness را شرح دهد.

۷-۱۰ - علائم و روش درمان پارگیهای را شرح دهد.

Full thickness قرینه را شرح دهد.

۸-۱۰ - علائم و روش درمان پارگی های اسکلا Full thickness را شرح دهد.

۹-۱۰ - تروماتیک های نعما تعریف – علائم – روش درمان و پیگیری را شرح دهد.

۱۰-۱۰ - زخم های عفونی و هرپسی قرینه را شرح دهد.

۱۱-۱۰ - Perceptual Cellulites را شرح دهد.

۱۰-۱۲ - Orbital Cellulites را شرح دهد.

۱۰-۱۳ - شکستگی های اربیت با تاکید بر Blow Out FX را توضیح دهد.

۱۰-۱۴ - اپتیک نور و پایش Traumatic , Compressive را شرح دهد.

۱۰-۱۵ - با جسم خارجی در داخل چشم برخورد مناسب داشته باشد.

۱۰-۱۶ - Optic Neuritis را شرح دهد.

۱۰-۱۷ - Papilla edema را توضیح دهد.